

PERFEKTNÍ VÝLET Provence a Côte d'Azur

*Jih Francie inspiroval po staletí celé generace umělců, kteří zde tvořili
ve stínu kamenných domků, v idylických vesnicích na kopcích.*

TEXT: RORY GOULDING • FOTOGRAFIE: LOTTIE DAVIESOVÁ

Château d'Aigüines
nad jezerem
Lac de Sainte-Croix
Vlevo: Modré okenice
ve vesnici Luberon
v Ménerbes

Nedotčené pobřeží
ostrova Port-Cros
Vpravo: Jedna z mnoha
úzkých uliček ve starém
městě Nice

Peillon je jedna
z nejkrásnějších
kopcovitých vesnic
v tomto regionu

Plán cesty

K poklidnému rytmu života v Provinci se hodí i poklidné tempo dovolené. Podíváme se na několik regionů od úžasného Côte d'Azur u Nice až k tradičním venkovským oblastím ve vnitrozemské Provinci.

4 LUBERNON
Nejlepší jídlo

V této oblasti najdete nádherně zachovalé vesnice, emblémy venkovské Provence. To, jak region chutná, zjistíte na stolech v restauracích, ale i ve stáncích na trzích.

3 GORGES DU VERNON
Největší dobrodružství

Z vyhlídkových teras se podíváme do nehlubšího kaňonu v Evropě, který poznáme i z kánoe a kajaku.

2 LES TROIS CORNICHES
Nejkrásnější roadrip

Pobřeží mezi Nice a hranicemi s Itálií je sice krátké, ale vedou ním silnice s úžasnými výhledy. Stejně krásná scénérie vás bude čekat, i pokud se rozhodnete zajet do vnitrozemí.

1 NICE
Nejslunnější léto

Páté největší město Francie je současně tím nejslunnějším v celé zemi. Právě proto zde žili umělci jako Matisse, Picasso nebo Chagall.

5 VAR
Nejkrásnější pobřeží

Daleko od rušných pláží Saint-Tropez najdete i tišší místa, například ostrovní národní park.

PROVENCE AND THE CÔTE D'AZUR

1 NICE Nejslunnější léto

Nice nebylo ze slunce nadšené odjakživa. Ve starém městě se kdysi stavěly úzké stíněné ulice, aby se do nich horké sluneční paprsky dostávaly co nejméně. Pak se zde ale začaly objevovat celé generace návštěvníků ze severu, kteří doslova cestovali za světlem.

„Picassa a Matisse sem přitáhlo právě světlo,“ říká kurátorka Marie-Pierre Nicolová před Muzeem Matisse, vínově rudé vile na kopci v severní části centra města. „Tohle je nejslunečnější místo ve Francii.“ Pak odcituje malíře Henriho Matisse, kterého dotáhlo v roce 1917 na jih do Nice původně podlomené zdraví. „Když jsem si uvědomil, že tohle světlo mě zde čeká každé jedno ráno, nemohl jsem uvěřit, jaké mám štěstí.“ Rozhodl se zde zůstat a plátna svých obrazů pomaloval sluneční, jihofrancouzskou riviérou.

I Matissovi by se určitě pozdávala barevná škála zmrzlin v podniku Fenocchio ve starém městě. Obvykle je v nabídce 90 příchutí včetně takových kuriozit, jako jsou kaktus, medovník nebo pivo. Fenocchio stojí hned naproti Place Rossetti s měšťanskými domy, které jako by se snažily napodobit barevnou paletu zmrzlin. Na jedné straně náměstí je baroková Cathédrale de Sainte-Réparate s válečným památníkem na venkovní straně zdi. Mezi jmény padlých bojovníků převládají příjmení jako Vivaldi nebo Ferrari – připomínka toho, že Nice leží jen 20 kilometrů od Itálie a k Francii byla připojena až v roce 1860.

Nedaleký Palais Lascaris měl tehdy za sebou již dvě století. Jeho zlacené detaily a barokové sochy jsou prvními vlašťkami budoucí přezdobenosti, která se pak dostala i do pobřežních vil a na promenády s exotickými palmami. „Od 19. století přitahovala francouzská riviéra i královské rody a šlechtu,“ říká Robert Adelson, který se stará o kolekci hudebních nástrojů v muzeu. „V Nice to žije. Je to okázalé město. Ve svém srdci má ale daleko od plážového rezortu. Třeba místní gastronomie... Na nic se nehraje – vaří se zde lokálně, jednoduše, kvalitně a lehce. Místní jídla vystihují letního ducha, který je pro Nice typický.

Láska k okázalosti, která koluje Nice přímo v tepnách, je zřejmá i na procházce po Promenade des Anglais, která lemuje

NAHOŘE: Přestávka na partičku petanku ve stínu borovic u muzea Matisse
VPRAVO: Čtyři z 90 příchutí zmrzliny v nabídce podniku Fenocchio

oblé křivky zálivu. Pod datlovými palmami, nad nimiž tu slunce svítí 300 dnů v roce, jezdí místní na kolech, běhají, venčí psy nebo bruslí a užívají si světlo a teplo, až dokud slunce nezapadne.

Další informace

- nicetourisme.com
- Městská muzea jsou zdarma. Muzeum Matisse a Palais Lascaris jsou v úterý zavřené.

Kde se najíst

- Fenocchio: pochutnat si budete moci i na zmrzlině s příchutí tiramisu a tymiánu (fenocchio.fr).

KDE SE UBYTOVAT HOTEL WINDSOR

Originální hotel, kde jsou pokoje zdobeny buď freskami nebo zařízeními, které pro každý pokoj navrhli různí umělci ve světlém současném stylu. Dvůr se zahradou navozuje dojem, že kávu popijíte v džungli a podávají se v něm příjemné snídaně (hotelwindsornice.com). ➡

Marie-Pierre Nicolová pracuje v muzeu Matisse jako kurátorka

Území Roquebrune bylo kdysi,
v časech, kdy ještě patřilo Monaku,
známé i jako Roccabruna.
Od roku 1861 je součástí Francie

SHORA: Barbara Blancheová před svým obchodem v Éze; zatáčka na D37, která propojuje dvě corniche; Éze je typická vesnice na kopci, daleko od kdysi piráty lynčovaného pobřeží; ze starého hradu je dnes kaktusová zahrada

2 LES TROIS CORNICHES

Nejkrásnější roadtrip

Roquebrune-Cap-Martin je po D6007 a D2564 40 minut autem od Nice. Cesta zpátky do Nice po silnici ve vnitrozemí trvá i včetně zastávek 2 hodiny.

Pobřeží východně od Nice je tak strmé, že v části světa o něco méně posedlé sluncem by o něj snad lidé ani neměli zájem. Ve středověku si zde ale místní budovali vesnice vysoko na kopcích, aby byli v bezpečí před piráty a loupeživými armádami. Riviéra začala budit pořádnou pozornost až od 19. století, kdy ji inženýři přebudovali a zpřístupnili ne za pomoci jedné, ale rovnou tří scénických silnic: Corniche Inférieure nebo Basse Corniche (D6098) vedoucí k moři, Moyenne Corniche (D6007) sahající do poloviny kopců a Grande Corniche (D2564) pokračující do nejvýše položených částí regionu.

Z Nice odjíždíme po silnici Moyenne Corniche, z níž je hezký výhled na střechy vil se zahradami, které jsou kaskádovitě postaveny po celé stráni kopce. Nad nimi již ale žádná další stavení není, jen skály a keře. Jedinou konstantou v této rozmanité krajině je silnice, která se vlní přes všechny její části, podél nekonečně modrého mořského horizontu. Asi 10 kilometrů za Nice, na skalním dómu na svahu pod ruinami starobylého hradu proměněného v kaktusovou zahradu, leží vesnice Éze. V jedné z jejích uliček pracuje Barbara Blancheová, malířka, která si ze staré pekárny udělala galerii. „Maluji ráno předtím, než přichází zákazníci, a pak kdykoliv je světlo nejlepší,“ říká, když

překládá plátna, aby nám ukázala starou pec na chleba překrytou spoustou obrazů. Barbara je jednou z pouhých 24 lidí, kteří žijí ve staré části vesnice. „V 60. letech tady žilo více umělců. Ale ty časy jsou již pryč. I když, možná se i vrátí. Ale protěď jsem tady já!“

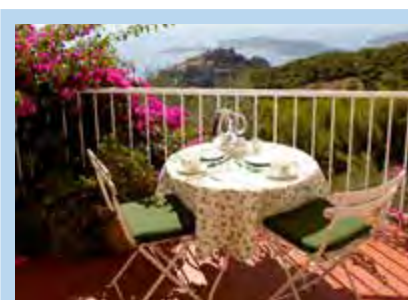
Kousek nad Éze se již vine Grande Corniche, u níž stojí vesnice La Turbie. Před dvěma tisíci lety tady římský panovník Augustus postavil památník, který byl připomínkou jeho vítězství nad 45 alpskými kmeny. Z jeho terasy je vidět až na Monacké knížectví, kde je právě v tento den ukotven výletní parník. Všechny tři „corniches“ se spojují u Roquebrune, nejbarevnější ze všech vesnic v kopcích, kde všechny domy trčí ze svahu jako cestující u vlakových kolejí. Právě zde končí tradiční roadtrip po těchto silnicích, i když jen málokdo odolá a nepokračuje dál. Když totiž zamíříte do vnitrozemí, silnice se stočí dál do kopců, k vesnicím Gorbio, Sainte-Agnès a Peillon. Jejich kamenné ulice jako by obývaly zejména kočky. Do Peillonu se dostanete po sérii klikatých zatáček. Na fotografiích z 20. let minulého století na venkovních stranách zdí domů si můžete hned u příjezdu všimnout, že na vesnici se za sto let nic nezměnilo. A přitom monacké jachty a butiky jsou vzdušnou čarou jen 6 kilometrů odtud, na druhé straně hory. Zde ale pořád vládne pocit úplné izolace...

Další informace

● frenchriviera-tourism.com

Kam na jídlo

● Le Café de la Fontaine v La Turbie je bistro, které podává tradiční místní pokrmy jako třeba králíka niçoise (lecafedelafontaine.fr).

KDE SE UBYTOVAT DO MAINE PINS PAUL

Z terasy a od bazénu tohoto elegantního penzionu nad Éze jsou skvělé výhledy na celé okolí. Ubytovaní si zde ale musíte zarezervovat hodně předem – klidně až rok, hlavně pokud se sem chystáte v létě (domainepinspaul.fr). ➡

3 GORGES DU VERDON

Největší dobrodružství

Trigrance ve východní části rokle leží méně než dvě hodiny autem od Nice, dokonce podél Route Napoleon D6085 (více na str. 56). Dostanete se sem i po podobné, i když méně větrné dálnici A8 a D955.

Nejlepší výhled na Gorges du Verdon mají supi, ale lidé to také nemají špatné – na rok-li se mohou podívat ze dvou scénických panoramatických silnic, které se táhnou podél severu a jihu nejhlubšího kaňonu v Evropě. Rokle je zařezaná do zalesněných svahů, které kdysi tvořily břehy tropického moře. Útesy oddělil pohyb kontinentů a práci pak dokončila vzniklá řeka, která měla kdysi sílu afrického Nilu. Vzdálenost od nejvyššího útesu po řeku dolu v rokli je 700 metrů. Dobrá správa pro supy, kteří si takovouto výšku u každého vzletu užívají.

Hluboko pod útesy na úrovni řeky si však surové přírodní elementy užívají i Gaëtan Hemery a Laurent Meunier. Vedou v rokli výlety na kánoe a komentují je zajímavými informacemi o regionu a suchým humorem. Během letních prázdnin upřednostňují nižší úseky rokle pod jezerem Lac de Sainte-Croix, kde se vyhnou prázdninujícím davům návštěvníků. Mimo července a srpna jsou však i ostatní úseky rokle tišší. Jsou dokonce tak klidné, že tady můžete pozorovat volavku, jak se přes hladinu vrhá na našima očima neviditelnou kořist.

Populace supů, kteří tuto oblast dlouhou dobu až do roku 1999 neosídlovali, pomalu roste. „Živí se hlavně králíky“, říká Gaëtan, když si dá na chvíli pauzu od veslování, „nebo mrtvými ovci, které pro ně záměrně nechávají pastýři v horách.“ Když se na útesy kolem sebe díváte z úrovně řeky, máte pocit, jako byste byli v katedrále, jejíž strop tvoří samo nebe. Je již pozdě odpoledne a na řece kromě nás není ani duše. Slyšíme každý záběr vesla na vodě, jak se odráží od skalních útesů s mnoha dírami, které ukazují na silné víry, jež se stáčely v dávné silné řece dlouhá tisíciletí před naší návštěvou. Nad hlavami nám poletují orli, kteří se vracejí zpátky do hnízd. Hnízdí zde i netopýři a vlaštovky. Ale najdete tady samozřejmě i živočichy, kteří si neužívají výhod křídla – nejsme daleko od Alp, takže tady možná občas zahlédnete kamzíky, někdy dokonce i v létě, a dle některých možná i rysy. „Jsme ale v Provinci“, upozorňuje Laurent. „Lidé si tady rádi vymýšlejí.“

Další informace

- visitvar.fr
- Komentované prohlídky si domluvíte na canoeverdon.com. Kajaky, kánoe a vodní kola si můžete pronajmout i na jezeře Lac Sainte-Croix u mostu v západní části rokle.

Kam na jídlo

- Ve Ferme Ste Cécile nabízejí sezónní farmářská jídla, která si můžete vychutnat na terase. Kousek dál na D952 najdete směrem k rokli podnik Moustiers Sainte-Marie s krásnou zahradou pod stromy (ferme-ste-cecile.com).

VLEVO: Gorges du Verdon se před jezerem Lac de Sainte-Croix rozšiřuje

NAHOŘE: Průvodci výletů na kánoe Laurent Meunier a Gaëtan Hemery

KDE SE UBYTOVAT BASTIDE DU CALALOU

Tento penzion sídlí v krásném provensálském panství a má pokoje zařízené v tradičním francouzském stylu. Penzion stojí jen 35 minut autem od západního konce rokle (bastide-du-calalou.com). ➡

4 LUBERON

Nejlepší jídlo

Apt leží dvě hodiny autem od Gorges du Verdon po D6, D4100 a D900.

Sobota patří v Aptu již 500 let farmářských trhům. V Aptu je totiž největší trh v celém Luberonu a místní si vždy přivstanou, aby jim neuniklo to nejlepší zboží. Každou sobotu zde prodejci postaví na 300 stánků, které olemují celé náměstí a ulice v centru města. Tučné naložené olivy, voňavý kozí sýr, aromatický provensálský peeling – nabídka je široká. Ovocné sady v nížinách zásobují Apt materiálem na jeho slavné kandované ovoce a v lubernonských kopcích se zase vyrábí kolem dvanácti druhů medu. Na dřevěných holích visí klobásky z divočáka, jelena i osla a hned u nich to nevzácnější ze všeho – lanýže, nádherně bradavičnaté, skladované ve vzduchotěsných nádobách.

„Asi nejsem objektivní, ale myslím, že naše lanýže mají nejlepší vůni ze všech,“ říká Robert Florent, majitel stánku s místním pokladem. Právě teď jsou v nabídce finančně dostupnější letní lanýže, ale od listopadu budeme prodávat jen černé lanýže s cenou kolem 700 €/16 000 Kč na kilo. „Naše práce je ale trochu nebezpečná,“ říká Robert. „Psi, kteří dokáží vyčmukat lanýže, se hodně kradou, když jste s nimi venku v lesích.“ Vesnice si navíc své lesy hlídají. V Luberonu je jen kolem 25 vesnic, ale každá má pocit, jako by žila ve vlastním království,

takže své lesy, pole a vinice hlídá jako oko v hlavě. I když krajina je zde plodnější a přívětivější než v mnoha jiných částech Provence, kolem vesnice Roussillon a jejích přiléhajících kopcích to vypadá trochu jako na Divokém západě, proto dostala přezdívku „Le Colorado Provençal“. Půda zde má odstíny červené a okrové barvy a připomíná spíše americký jihozápad než francouzskou Provenci. Kuchaři v tomto regionu zbožňují místní produkty, ale nikdo je pravděpodobně nemá radši než Edouard Loubet v čele podniku Bastide de Capelongue sedm kilometrů jihozápadně od Aptu. „Provensálskou gastronomii si nemůžete splést s obecnou jižanskou kuchyní Francie,“ vysvětluje. „Příprava našich jídel si vyžaduje hodně času, je navíc směsicí alpských a středomořských vlivů.“ Na jídelním lístku je spousta bylinek, o nichž jsme nikdy neslyšeli a samozřejmě spousta sýrů. Nejlepší úvodní kapitolou do regionálních specialit je ovšem večere, v jejíž nabídce je i letní lanýž v křupavém těstíčku.

Další informace

- provenceguide.com
- alpes-haute-provence.co.uk

Jídlo a pití

- La Bastide de Capelongue kousek za Bonnieux je ověněna dvěma michelinskými hvězdami. V pracovní dny nabízí obědové menu nebo několikachodové ochutnávkové menu. Přihlásit se zde můžete i na kulinářské kurzy a kurzy ochutnávání vína (capelongue.com).

KDE SE UBYTOVAT

LA BOUQUIÈRE

Tento starý statek majitelé proměnili v nádherný penzion se čtyřmi pokoji v tiché části venkova nedaleko vinic a dubů, 10 minut autem od Bonnieux. V zahradě je i malý bazén (booking.com). ➔

DOLE ZLEVA: Fialový česnek na sobotním trhu v Aptu; pěší stezka Sentier des Ocres v červených a okrových barvách kousek od vesnice Roussillon; čerstvé i sušené bylinky jsou pevnou součástí provensálské kuchyně

PO SMĚRU HODINOVÝCH RUČÍČEK ZLEVA: Madame Ricardová na trhu v Aptu; vinice západně od Bonnieux; ulice v Roussillonu; řemeslné sýry v Bastide de Capelongue; sušená levandule na prodej

5 VAR Nejkrásnější pobřeží

Za úspěchy rozvoje Varu stojí zejména dvě ženy – královna Viktorie, kterou do Hyères v 90. letech 19. století přilákalo teplé klima, a Brigitte Bardotová, která přitáhla pozornost k rybářskému přístavu Saint-Tropez ve filmu *A bůh stvořil ženu* z roku 1956. Od toho momentu se pláže v tomto regionu začaly plnit jako nikdy předtím. Písek a móda jsou ale jen malou částí celého příběhu Varu. Nejkrásnější místa v této části provensálského pobřeží jsou také těmi nejzelenějšími. Šestnáct kilometrů jihozápadně od Saint-Tropez najdete zahrady Domaine du Rayol s výhledem na moře, které propojují to nejlepší, co nabízí mořské pobřeží od Středomoří po Austrálii. Mezi obyvatele místní krajiny patří allepská borovice, opuncie i planika obecná. Hlavní správce zahrady Stanislas Alaguillaume má však na starosti mnohem více než jen stromy a rostliny. „Zahradníci by se měli nechávat ochotně překvapovat,“ říká, když sedí v zahradní kavárně. „Kdyby tu teď pod stolem začalo něco růst, stůl zkrátka přesunu jinam.“ „Trávník“ z *Posidonie*, rostlinami připomínající mořskou trávu, je známka zdravého přímořského ekosystému. Ty nejvíce panenské části pobřeží leží asi půl hodiny trajektem odtud, na ostrově Port-Cros, v nejmenším ze všech francouzských národních parků.

Pod sluncem, které zalívá celé okolí, právě v malém zálivu s dvaceti domy kotví loď. „Je to zcela přirozený přístav,“ říká Jean-Claude Ferri, když ukotvuje rybářskou loď *Champion II*. Narodil se na Port-Cros a rybaří již 25 let. Je jedním z mála rybářů, kteří mají povolení lovit v těchto chráněných vodách a který pořád žije na ostrově. „Rybařím jen trochu,“ přiznává. „Rád chodím každý den ven. Ryby ale lovím jen tak tři, čtyři hodiny a odpoledne se vracím domů.“

Když je slunce vysoko na obloze, také máme chuť vrátit se zpátky a vyhnout se silným paprskům. Siesta je přece jen příjemnější než polední horko. Jenomže krása ostrova je víc než jen hrstka domů u pobřeží. Dál ve vnitrozemí již leží středomořská divočina, zelená jako zahrady v Domaine du Rayol. Vede tudy hrstka pěších stezek, které končí u tří pláží a u nejvyššího bodu ostrova. Postavit se na útes pod vysoké borovice na slunečním pobřeží a sledovat, jak dolu po modrém moři plují malé lodě, to je opravdový duch dovolené v Provenči.

Další informace

- Vstup do zahrad Domaine du Rayol je zpoplatněný. Na pláž mohou jen ti, kteří si zakoupili výlet se šnorchlováním „marine trail“ (domainedurayol.org).
- Na ostrov Port-Cros se dostanete z Le Lavandou (vedettesilesdor.fr).

Jídlo a pití

● Maurin des Maures je letní bistro s výhledem na moře blízko zahrad Domaine du Rayol. Byl to oblíbený podnik bývalého francouzského prezidenta Jacquesa Chiraca (maurin-des-maures.com).

NAHOŘE ZLEVA: Zahradník Stanislas Alaguillaume; většina rostlin v Domaine du Rayol nepotřebuje moc vody; Jean-Claude Ferri po ranním rybaření

KDE SE UBYTOVAT EDENROSE GRAND HOTEL

Hotel má úžasnou polohu – stojí přímo na kopci s výhledem na moře. Postaven byl již v roce 1903 v krásném městečku Bormesles-Mimosas. Pokoje sice nejsou zařízené v tomto nostalgickém duchu, ale zato nabízí relativně ekonomické ubytování na riviéře.

PUSŤTE SE DO TOHO

Provence

ZÁKLADNÍ INFORMACE

JAK SE TAM DOSTAT

S Czech Airlines a Smartwings se do Nice dostanete z Prahy přímým letem již za 2 hodiny (csa.cz; od 60 €/1 500 Kč). Ještě kratší přímý let vás čeká cestou z Vídně s Austrian Airlines (austrian.com 120 €/3 000 Kč).

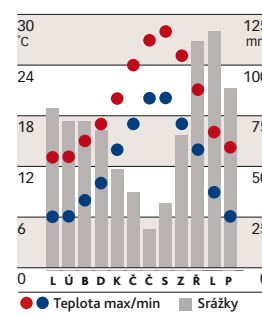
DOPRAVA V REGIONU

Auto si můžete půjčit hned na letišti v Nice. Čím déle budete auto mít, tím méně zaplatíte za pronájem na den (europcar.com).

DALŠÍ INFORMACE

O dalších zajímavostech regionu se dočtete v anglickém průvodci Lonely Planet *Provence & the Côte d'Azur* (17 €/453 Kč) a užitečné informace najdete i na tourismepaca.fr a frenchriviera-tourism.com.

KLIMA

KRÁT JINAK

Palačinka v podniku Socca

Levné

Večeře v podniku L'Escalinada

Zlatá střední cesta

Vlaková trať Train des Pignes

Luxusní

Co vidět

Nejllepší výhled na staré město Nice budete mít z parku na 92 metrů vysokém kopci **COLLINE DU CHÂTEAU**. Kopec dostal jméno po château z 12. století, který dal postavit Ludvík XIV. v roce 1706. Budova nikdy nebyla zrenovována.

Kde bydlet

HOTEL WILSON s 16 pokoji zařízenými v různých stylech najdete v centru města. Disponuje restaurací s eklektickou nabídkou jídel. Sídlí ve třetím patře bez výtahu (hotel-wilson-nice.com).

Co jíst

Jen málo jídel je připravovaných v tak typickém stylu niçois jako pokrmy v podniku **SOCCA** (nahore). Ochutnat tady můžete třeba palačinky z cizrnové mouky, které se prodávají v stáncích po celém starém městě, třeba v Chez Theresa.

Co pít

LES DISTILLERIES IDÉALES je bar v srdci Nice, kde si vychutnáte kávu i panáka. Chcete-li sledovat běžný život v Nice, usadte se na terase a pozorujte vše kolem (00 33 493 62 10 66).

V **MUSÉE NATIONAL MARC CHAGALL** si prohlédnete sbírku děl od původně ruského malíře včetně 12 obrovských interpretací biblických příběhů (v úterý zavřeno; musee-chagall.fr).

HOTEL LA PÉROUSE

(nahore) s výhledy na promenádu a moře jako by byl zařezán přímo v útesu zálivu. Sídlí v krásné vile, má bazén a přístup na soukromou pláž (hotel-la-perouse.com).

L'ESCALINADA (nahore) sídlí ve starém městě. Nabízí pokrmy připravované ve stylu niçois včetně cuketových květů plněných telecím masem (escalinada.fr).

LA CIVETTE DU COURS sídlí přímo na trhu Cours Saleya a je to skvělé místo na dopolední svačinu nebo na odpočinek u šálku kávy nebo skleničky vína (00 334 93 80 80 59).

Pokud rádi pijete bublinkové nápoje, návštěvu **L'EFFERVESCENCE** si užijete. Tento bar s mnoha druhy šampaňského nabízí to nejlepší z Francie – ve skleničce nebo v láhvi. Pokud chcete strávit večer na zajímavém místě, tento podnik se vám zalíbí (leffervescence-nice.com).

Zapadající slunce nad
Promenade des Anglais
v Nice

